

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBRT.

Redakcija in upravljalstvo je v Ljubljani, Gradsko štev. 17/L. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri čakovnem uradu v Ljubljani št. 17/L. — Redakcija za naročnike: št. 17/L. — Izdaja K 125, za pol leta K 95, za četrt leta K 55, mesečno K 25, za inozemstvo mesečno K 10 več.

Vsa telefona 592.
Za se v Ljubljani.

STO IV

LJUBLJANA, dne 6. decembra 1921.

ŠTEV. 132

'Trgovski List' Vas s točnimi informacijami varuje pred škodami, ki bi bile večje kot je malenkostna naročnina!

Ekspoze našega finančnega ministra.

Minister financ g. dr. Kumanudi je podal v seji demokratskega kluba jako važne izjave o finančni situaciji ter o delavnem programu. Minister je poročal približno tako: Prvi budget po osvobojenju je znašal eno in pol a se je povišal na dve in pol milijardi. Ravnotako drugi budget: od določenih tri in pol je dosegel pet milijard. Kaj je bilo temu vzrok? Ker se ni pričakovalo novih potreb, ki so odvisne od dnevnih sprememb v današnjem normalnem življenju. N. pr. državni zavodi, bolnice in šole so primorani povečati kredite, ker se tudi cene za potrebne predmete povečujejo. Od nemške odškodnine nismo faktič. dobili ničesar. Denar, katerega smo dobili za prodajo konj, bo jedva kril prvozne stroške. Za invalide potrosimo 360 milijonov. To so vzroki, da imamo v budgetu deficit; deficit bomo imeli tudi v bodočem in prenašati ga moramo sami. Naše sedanje žrtve, bodo koristile bodočim generacijam. Sicer je pa naš budget jako skromen. Čehi imajo za 14 milijonov prebivalcev dvakrat večji budget s približno 4 milijardnim deficitom. Mi ne potrosimo mnogo: za zunanja dela n. pr. dajemo samo 35 milijonov, Čehi pa 3 milijarde, zato so tudi oni v inozemstvu drugače zastopani. V tem oziru so vse zemlje pred nami.

Kako se naj spravi nov budget v ravnotežje? Stem, da se povečajo dohodki in zmanjšajo izdatki. Dosedanji dohodki so bili nezadostni. Da smo do sedaj bili navezani na Narodno banko, to ni po mojem mišljenju veliko zlo in to tudi ni v prvi vrsti vzrok padanja naše valute. Francoski finanč. minister je povrnil 2 milijardi novčanic, a je frank ne glede na to potem padel. Zakaj je naš dinar padel od 480 na 800, ko smo med tem časom vzeli iz Narodne banke

skupno za 10 milijonov novih novčanic? Količina naših novčanic ni velika. Primoran sem bil vzeti denar iz Narodne banke, ker ga je potrebovala vojska, uradništvo, policija, ter radi novih investicij. Koliko smo potrosili samo za izmenjavo plač od kronskih na dinarske?

Vzroki padanja valute so: uvoz, izvoz, notranji prepiri in spekulacija. To so glavni vzroki. Dve tretjini uvoza nista niti plačani niti kriti, a roki zapadejo uprav sedaj. Naša trgovina je nezdrava, ker ni krita. Uvoz mora kriti izvoz, a mi nimamo izvoza. Zakaj? Nimamo zadostnega železniškega prometa. Imeli smo tudi dve mobilizaciji, a poleg vsega tega ubiva ogromna spekulacija naš dinar. Tečaj našega dinarja je v rokah bank, one same ga določajo in gotove banke so celo tihotapile z dolarji; imam zato dokaze.

Prometnim, kulturnim in higienskim zahtevam moramo vstreči, a število uradništva in vojske znižati. Vse vlade so povečale število uradnikov, toda ti so povečini moralno in kvalitativno slabi. Vsak vojak stane državo 10.000 dinarjev na leto. Častnikov imamo 12.000. Država bo morala znižati vojsko, ker delajo to tudi druge države.

Notranje posojilo je doneslo 350 milijonov. Smatram to za velik uspeh, ker so mi banke vedno trdile, da ne morejo dobiti več nego 100 milijonov. Mislim, da bi imelo novo kratkoročno posojilo dober uspeh in prihodnje leto je bo treba razpisati. Zunanje posojilo naj bi služilo za gradbo železnic in to dobimo lahko.

Glavna reforma obstoji v tem, da se reši uradniško vprašanje in da se spravi našo administracijo v red. Naša državna podjetja so pasivna, oddati bi jih morali v zakup za dolarje, kakor delajo to Čehi.

Naš položaj ni niti obupen, niti kritičen. Vse se dá popraviti in uvesti v kratkem času v normalno življenje.

Franjo Souvan.

Manufakturstom v prevdarek!

Aksijom zdrave trgovske politike je, da se kupuje v tistih državah, katerih valuta je nižja in slabša, kakor naša, in da se prodaja v tiste države, katerih valuta je višja in boljša od naše. Za naše razmere se to pravi, da imamo uvažati blago iz Nemčije, Nemške Avstrije, Češkoslovaške in eventuelno iz Poljske izvažati pa v Italijo, Francijo, in Švico. V teh smereh bi se imel urediti naš uvoz in izvoz in država bi morala dajati tozadevno vso potrebno podporo in različne olajšave; po potrebi pa bi se morala carinska politika prilagoditi tem principom. Na ta način bi se stanje naše valute najbolj okrepilo in stabiliziralo, kar je glavno. Žal, da se pri nas še ni ničesar ukrenilo v tej smeri.

Pred vojno je naše pokrajine zalagala s tekstilnim blagom skoro izključno Češka, oziroma Moravska bodisi direktno bodisi preko dunajskih tihotap. Italijanskega blaga pri nas nihče ni niti pogledal. Videli si le vsajih v obmejnih mestih — v Trstu, Gorici ali Puli — v eni ali drugi izložbi, zaradi pretiranega »patriotizma« neodrešencev, kakšen kos italijanskega šifona »tela Madonna« — slabe imitacije Schrollovega šifona — kakšen milanski »fustagno« (parhent) ali kakšen kupon gornjeitalske svile. To je bilo vse. V časih pa je bilo tudi že pred vojno pri nas angleško sukno, francoska svila in francoski batisti ter končno nemško modno blago za ženske obleke. Vse to se je dobivalo seveda že zacarinjeno preko Dunaja ali preko Trsta.

Preobrat nas je naenkrat postavil na severozapadno mejo države; od Ljubljane do italijanske meje komaj 25—30 km! In naši manufaktursti so postali čez noč uvozniki, etabliralo se je pri nas vse polno novih trdk-uvoznikov, pa tudi v Trstu so nastali novi izvozniki, ki so naše kraje preplavili z italijansko manufakturo in s prekuljenim angleškim,

francoskim ter ameriškanskim blagom. Kaj je bilo naravnost? Naše pokrajine so bile lačne blaga, saj jih je vojna docela izstradala; Italijani pa so imeli dosti poželna svojega izdelka in tudi tujega izvora, kar so jim dobri prijatelji med vojno obesili za svetle lire. In v sili je pač pošel še vedno boljši kot nič. Kar pa je glavno bilo, je to, da pripelje tržaški kamijon blago v Ljubljano v 3 urah, dočim je Češkoslovaška daleko! Ni torej zameriti našim manufakturstom, da so pri nas uvedli italijansko blago za prvo potrebo.

Mislim pa, da je čas, da se naši manufaktursti preorijentirajo. Za prvo silo smo sedaj že založeni z blagom, in treba je, da pričnemo zopet gledati na kvaliteto. Da je češko blago neprimerno boljše kakovosti, kakor italijansko, je notorično, in — mislim, — tudi ni treba posebej povdarjati, da je relativno in čisto tudi absolutno cenejše od italijanskega. Češki potniki že zopet prihajajo v deželo in mislim, da ni nobenega zadržka, da se mi ne bi zopet obrnili na sever in pokazali polentarjem hrbet. Marsikdo ima že itak še od poprejšnjance in prijatelje med češkimi firmami.

Eno pa je seveda treba: da se poprej uredi prometne razmere s Češkoslovaško, da ne bodo carske postaje delale nepotrebnih sitnosti na mejah, morda se uvedejo direktni transitni vlaki — češkoslovaški konzulat bi nam šel gotovo na roko — in sploh da se olajša promet v vsakem oziru. Naj se odpravijo previsoke carine za češko blago, sploh naš promet s Češkoslovaško naj se podvrže posebni skrbi. Apeliramo na gospoda pokrajinskega namestnika radi stvari, prepričani da bode rad podpiral naše stremljenje, saj je bil vsikdar pospeševatelj češko-jugoslovenske vzajemnosti.

Če bode enkrat promet s Češkoslovaško na ta način urejen, ne dvomim, da se bode uvoz manufakturnega blaga iz Češkoslovaške znatno dvignil, pri tem pa bodo prišli na svoj račun uvozniki, konzumentje, saj bodo kupovali cenejše in boljše blago! In končno tudi država. Naša valuta pri tem ne bo trpela; in če se tudi češkoslovaška krona dvigne,

Kronika razvoja hranilnic.

Sestavil: I. Mohorič.

(Nadaljevanje.)

Kreditne zadruge so same že v prvi dobi razvoja stremele po denarni zvezi s hranilnicami. Po dolgem boju se je posrečilo doseči, da smejo hranilnice z dovoljenjem politične vlade dati obrestna posojila pridobitnim in gospodarskim zadrugam z omejeno ali neomejeno zavezo, ki so osnovane na podlagi zakona z dne 9. aprila 1873 drž. zak. št. 70, posebno pa kreditnim in posojilnim društvom; za katere velja zakon z dne 1. junija 1889, do višine svote vplačanih deležev vseh zadrugnikov. Prva je porabila novo priliko Kranjska hranilnica, katero je fruktifikacija vlog radi silnega pritoka denarja že skrbela, medtem ko so po osemdesetih letih naglo se množile Raiffeiznove in Schulze-Delitscheve hranilnice in posojilnice večinoma trpele v prvih letih obstoja pomanjkanje večjega obratnega kapitala. Kranjska hranilnica je

takoj spremenila svoje društvena pravila ter pospeševala predvsem Raiffeiznov sistem s tem, da je dajala za ustanovne stroške in začetni fond brezobrestna ali pa zelo nizkoobrestna posojila. Pa kljub rastoči silni zadrugni organizaciji so pri hranilnicah vloge vedno rastle. Med publiko je vladala velika neinformiranost o bistveni razliki in gospodarskem poslanju hranilnic na podlagi regulativa z l. 1844 proti kreditnim zadrugam, ki so s podobnimi, najrazličnejše kombiniranimi naslovi, večinoma kot »hranilnica in posojilnica«, pospeševali zmedo.

Nekrit tekoč račun pri hranilnicah na Pruskem je bil omejen na zadruge z omejeno zavezo. Posojila so se smela dovoljevati po zakonu z l. 1899 le proti obvezni amortizaciji in samo do 10% hranilnih vlog, zadruge pa morajo dokazati, da zamorejo vsi zadrugniki nuditi petkratno varnost zahtevanega posojila. Na Württembergem posojajo hranilnice zadrugam z neomejenim proštvo na podlagi posebnega ministerialnega dovoljenja na navadne zadolžnice in sicer večinoma do 100 mark na člana. Splošno se zahteva v vseh slučajih natančne računske podatke o obratnem kapitalu,

rezervah in načinu gospodarjenja ter imenih članov, da se v posameznih slučajih določi kreditna vrednost zadrug.

Pri upravi hranilničnih vlog igra ta še dve poslovni panogi posebno sedaj po vojni pomembnejšo vlogo, ki zblizujeta do gotove mere hranilništvo z bančnim trgov, namreč eskontiranje in začasni skladi pri drugih denarnih zavodih. Povzornih pravilih smejo eskontirati hranilnice lastne hranilnične knjižice, obrestne kupone in izžrebane efekte, na katere so dovoljeni lombardi; konečno eskontirajo in reeskontirajo menjice z podpismi vsaj treh zanesljivih trdk. Pasivni reeskont menjic je dovoljen le na podlagi posebne določbe v pravilih pod pogojem, da se ta posel porablja le za nabavo sredstev za hranilnično poslovanje ne pa za razvoj menjične trgovine hranilnic. Dovoljevanje meničnih posojil se hranilnicam načelno sploh ne daje. Diskontni promet je predstavljal v zadnji statistiki v cel. Avstriji 222½ milijona kron ali 3,43% vseh aktiv. Pri Kranjski hranilnici je bil menični diskont upeljan šele l. 1859, da se pomnožijo razpoložljivi fond in se podpira trgovski stan in je dosegel v kritičnih letih 1884

do 1886 maksimalno 488.990 fl. Najnižje je stal l. 1871 s svoto 17.906 fl. Določba, ki dovoljuje nalaganje denarnih prebitkov začasno pri akreditiranih bankah in kreditnih zavodih, katere se mora naznati politični vladi, na tekoči račun ali proti blagajniškim nakaznicam se je v praksi zadnjih let močno uveljavila. Promet v tem oziru se je po vojni nepričakovano razvil in ojačal. Že pred vojno se je ta poslovna panoga od leta 1906 zvišala od 6,21% do l. 1910 na 8,91%. Slovenski hranilnični zavodi so stali večinoma v stalni zvezi z domačimi bankami deloma z podružnico osrednje banke čeških hranilnic. Višino potrebne blagajniške gotovine določajo dogodki in vplivi tekočega prometa. Posest realitet je bila dovoljena hranilnicam žalibog tudi le v svrhu prevencije posojilne zgube vsled dražbe do primerne prodaje. Konečno spada med zadnje vrste aktiv posojila pridruženim zastavljalcem in udeležba na poštno-čakovnem prometu. Odnosaji hranilnic in zastavnic so na Primorskem in v Dalmaciji precej različni od kranjskih in koroškega.

(Dalje prihodnjik.)

moremo se tega kot zavezniki le veseliti. Od trgovine do trgovine, od hiše do hiše naj gre glas: »Boj kot Italijankemu pofelnju, živila česko-jugoslovenska vajemnost! V dejanju, ne samo v besedah!

Seveda ne mislim, da bi bilo treba forsirati uvoz iz Českoslovaške, tudi tukaj se naj kupuje le, kar dejansko res potrebujemo, ne čez mero, iz Italije pa niti metra več!

Še več! Jaz mislim, da bi bili naši trgovci celo v stanu, s českim blagom konkurirati na italijanskem trgu samem, ali vsaj iz zasedenega ozemlja izriniti italijansko blago. Tako bi bili mi posredovalci za izvoz manufakture v Italijo. Podjetnosti se tukaj odpira široko polje. Pri tem bi nam prišlo v prid nizko stanje česke in naše valute, oziroma visoko stanja italijanske lire. Tako bi se ost zaobrnila in to bi ne bilo v škodo naši trgovski bilanci! Če bi italijanska vlada proti temu morda storila svoje ukrepe in zabranila uvoz manufakture, imamo pa mi še vedno možnost, da zaigramo s svoje strani uvoz italijanske manufakture k nam. Naši trgovci bi od tega ne imeli nobene škode; saj bi kupovali v pretežni meri že itak na Českoslovaškem.

Prepričan sem, da trgovci na Vipavskem, na Goriškem in v Istri komaj čakajo, da bi jih spet obiskovale ljubljanske veletrgovine in da bi bili prav veseli, če bi mogli obnoviti stare zveze in zopet kupčevati z dobrim českim blagom. Pogum velja!

Če pa ne bi bilo na ta način mogoče omejiti uvoza italijanske manufakture, potem nam — kakor rečeno — še vedno preostaja sredstvo, da uvoz italijanske manufakture direktno prepovemo.

Samo malo več agilnosti bi želeli pri našem trgovskem in finančnem ministru. Tako pa danes Italija prepove uvoz živine, italijanski mešetarji nakupijo na semnju živino, jo peljejo v Bohinj, tam — menda brez obrtnega lista? — zakoljejo in meso izvozijo v Italijo. Kdo je udarjen? Naši domači izvozniki, ki plačujejo davek pri nas, pa včasih še vagonov ne dobe. Drugi dan prepove Italija uvoz našega krompirja. Udarjen je naš kmet. Mi pa še vedno požiramo laške pomaranče, fige in rozine in kupujemo italijanski pofel za obleke. O nobenih protiukrepih ni duha ne sluha. In potem še čudimo, če naša valuta pada!

Pregled našega izvoza.

Izdan je statistični pregled, ki se tiče izvoza glavnih predmetov v prvih 9 mesecih 1920. in 1921. leta.

Kakor je iz tega pregleda razvidno, znaša izvoz v prvih devetih mesecih tek. leta 1920 milijonov dinarjev napram 710 milijonom v istem času preteklega leta. Povčnanje znaša skoraj za 134.89%.

Vrednost v preteklem letu izvoženega blaga znaša 42.5% vrednosti blaga, izvoženega v tekočem letu. Skoraj pri vseh izvoznih predmetih najdemo za tekoče leto več nego trikratno povečanje vrednosti. Znižala se je le vrednost sledečih predmetov: marmelade, vina, vrvarskih izdelkov, stavbenega lesa, tanina in ekstraktov za strojenje. Da je padla vrednost izvoženega stavbenega lesa, to je posledica tega, ker se je stavbeni les v preteklem letu previsoko cenilo.

Če primerjamo količine izvoženega blaga, tedaj najdemo, da se je izvoz le glede vina, tanina in ekstraktov za strojenje v količini zmanjšal, medtem ko je iz pregleda razvidno, da se je izvoz vseh drugih predmetov, kar se tiče količine, v tekočem letu večkratno povečal. Tako se je n. pr. v tekočem letu po količini izvozilo več nego v preteklem letu sledečih predmetov: žita za 125.26%, koruze za 500.10%, makaronov za 2811.79%, krompirja za 310%, posušenih sliv za 1179.66%, konjev za 1923.14%, mežgov (mul) in oslov za 1634.63%, živine za 6590.74%, svinj za 1050%, jaje za 523.04%, cementa za 349.92%, rud za 947.57 odstotkov. — Kakor je razvidno, se je tedaj količina izvoženih makaronov in živine, a osobito govedi pa največ povečala.

Razmerje skupnih količin izvoženega blaga v prvih devetih mesecih

preteklega in tekočega leta je sledeče: v tekočem letu se je izvozilo v primerju s preteklim letom za 209.01% več kilogramov, 1147.37% več komadov, toda izvoženo je za 120.80% manj kubičnih metrov; to poslednje le iz teh razlogov, ker se mera v kubičnih metrih nanaša le na stavbeni les in je skupna težina stavbenega lesa po preračunanju kubičnih metrov v kilograme v tekočem letu približno dvakrat večja.

Iz vsega tega sledi, da naš izvoz tako glede količine, kakor glede vrednosti blaga, znatno in hitro raste. V letu 1919 je iznašal skupni izvoz 687 milijonov dinarjev, v letu 1920 je poskočil na 1321 milijonov, a v tekočem letu 1921 je znašal skupni izvoz 687 sečih na 1669 milijonov dinarjev.

Rezerve in dohodnina.

(Nadaljevanje.)

Podobno velja tudi za rezerve, ki se ne nanašajo na nikako bilančno postavko. N. pr. trgovec N. N. namestila v bližnji bodočnosti, torej po 1. januarju 1922 kupiti večjo množino valut. Boji se, da ne bi pri tej kupčiji imel izgube. Dne 31. decembra 1921, t. j. na dan bilance pa nima na valutah nikake zaloge. Taka rezerva ni pravilna, ker se ne nanaša na tekočo bilanco. Tudi davčna oblast jo ne pripozna.

Dotacija rezervnih zakladov mora biti torej primerna in se mora nanašati na gotove bilančne postavke. Nadaljni predpogoj davčne prostosti je ta, da služi rezervni zaklad v kritje zrug gotove vrste.

V pojasnilo tega pogoja navajamo sledeče. Kakor bomo pozneje videli, smo dobili zakonite določbe o davka-prostih rezervah pri osebah, zavezanah dohodnini, šele leta 1914. Vsebuje jih davčna novela z dne 23. januarja 1914, drž. zak. št. 13.

Novela se v tem oziru naslanja precej na analogne določbe drugega poglavja, zakona o osebnih davkih z dne 25. oktobra 1896, drž. zak. št. 220. V zvezi temu pa, da četrti poglavje tega zakona, ki obravnava dohodnino, prvotno, t. j. pred letom 1914, ni vseboval nikakih določil o davka-prostih rezervah, je vendar upravno sodišče opetovano in sicer tudi že pred novelo iz l. 1914 razsodilo, da je take rezerve izločiti iz dohodninske odmerne podlage. Zahtevalo se je le, da so bile dodacije primerne in da so služile v kritje gotovih zrug, glede katerih je cenit lahko predvideval katerih je cenit lahko predvideval, ku njegovega obrata.

Novi § 160, zak. o osebnih davkih (v besedilu zgoraj navedene novele) se glasi takole:

»Pri ugotovitvi davku (t. j. dohodnini) zavezanah dohodkov je od prejemkov odbiti:

1. Vse stroške, uporabljene v dosegu, zavarovanje in vzdržavo dohodka, všteti tudi odpise, ki odgovarjajo nastali znižbi vrednosti inventarja ali obratnega materiala kakor tudi v obratu že nastalim ali pa po naravnem posledku obrata šele pričakovanim zgubam na substancah, kurzijah in drugih zgubah in znižbam na vrednosti, naj se te odpise izvede neposredno na dotičnih zalogah ali pa da se vstavi posebno ocenjevalno (zravnovavno) postavko (Bewertungspost), ki znižbo vrednosti zaračuna. Vendar velja vse to le v toliko, v kolikor se zgube odnosno nadomestila ne zaračuna že kot tekoče obratne izdatke.

Primernost odpisov je ugotoviti po strokovnjakih, ako obstojajo kaki pomisleki glede višine.

Čeprav nismo zakone prestavili dobesedno, ampak le po zmislu, vendar vzlic temu navedena zakonita določba na prvi pogled ne bo jasna.

Zakonodalec je mislil sledeče.

Davčna oblast naj vpošteva:

a) zgube in tudi znižbe vrednosti pri inventarju in pri obratnem materialu.

b) poleg tega pa tudi zgube in znižbe vrednosti na substancah (n. pr. zaloga blaga itd.), na kurzijah, terjatvah, dalje pa tudi druge eventualne obratne zgube in znižbe na vrednosti.

Že nastale zgube naj se redoma vpošteva potom odpisov na dotičnih objektih.

Se ne nastale, a po naravnem poteku obrata pričakovane, torej bodoče zgube pa je uveljaviti potom posebnih pasivnih kontov v bilanci, ki imajo namen, dotično dvomljivo ocenjeno ali ugotovljeno aktivno postavko reducirati na dozdevno pravilni znesek. Trgovec ima namreč, kakor smo to že zgoraj omenili, pri sestavi bilance vezane roke. Zalogo mu je oceniti po tržni ceni. Lahko pa pričakuje, da se dotična tržna cena z dne 31. decembra t. l. ne bo dala vzdržati, n. pr. ker je nova žetev pred durmi. Po dosedanjem poteku njegovega obrata in po sploš. prometnih razmerah pa ne sme upati, da bo mogel celo zalogo po bilancirani vrednosti pravočasno prodati. Za ta slučaj sme na pasivni strani vstaviti poseben vzravnovalec konto (Bewertungskonto), ki znižuje aktivno bilančno postavko (zalogo) na ono vrednost, katero reprezentira naša zaloga z ozirom na zgoraj navedene momente.

(Konec prih.)

Martin Perc, knjigovodja v Mestnem mlinu, Celje.

Bilančna diferenca-kako se ji je izogniti?

V številki 124 od 17. t. m. smo čitali, kako se je mučil gospod knjigovodja pisec dotičnega članka z iskanjem difference med saldov osebne računa (dolžnikov, upnikov) v glavni knjigi in med saldov izvečka iz saldakov. To iskanje je v resnici silno neprijetno, ker se izgubi mnogo dragocenega časa za takšno iskanje, toda pri dopiki se razlika mora najti!

Da se temu odpomore odnosno, da izostane iskanje razlike, hočem g. tovariše opozoriti na nekaj sistem kontrole vknjiževanja v saldakonte, ki se povsod zelo dobro obnaša, kjer je dosedaj vpeljan. To se vrši na ta način, da se vse postavke, ki jih saldakontist vknjiži v saldakonte, še enkrat vknjiži na posebne rastrirane liste, ki naj imajo vsi enako velikost, recimo 20 x 25 cm. Listi imajo na levi strani zgoraj stran saldakonta, v sredini pa ime tvrdke, in se na nje vsak dan sproti vknjižujejo zneski s svinčnikom iz posameznih pomožnih knjig, iz katerih je že saldakontist knjižil. Lahko se loti dolgim etje, ali pa se zneske vedno sproti s predznambo črk d ali l števila odnosno odsteva. Shranjuje se jih v mapah po toliko skupaj, kolikor strani ima dotični saldakonto. Kadar izgotovi saldakontist na koncu meseca izveček iz saldakov, se ti listi z izvečkom kolacijonirajo in se morebitne najdene napake takoj popravi. Saldo osebne računa (dolžnikov, upnikov) glavne knjige se torej vsled te kontrole vsak mesec sproti vjem s saldov izvečka saldakov. Liste lahko piše kakšna pomožna moč, ki se uva v knjigovodstvo.

Pri tej priliki naj se mi dovoli še ena opomba drugega značaja. Na strani 81 ravnokar izišlega, izvrstnega Sičevega knjigovodstva je popisanih več oblik primanote, jaz bi pa g. tovariše posebno opozoril na tako imenovano žurnalizirano primanoto, s katero se prihrani mnogo nepotrebne pisarije in ki je priporočljiva v tvorniških podjetjih, ki imajo vpeljavno dopiško. Predpogoj pa je, da se vodi blagajniška knjiga kakor tudi nakupna in prodajna knjiga žurnalizirano, po načinu ameriškega knjigovodstva, s predtiskanimi potrebnimi računi. Glede žurnalizirane blagajne je omeniti, da zmore vsak blagajnik ali blagajničar sproti to kontiranje pri nekoliko vaje, ker se poštevkve posameznih računov na obeh straneh kontrolirajo z glavno kolono, knjigovodju se pa stem prihrani posebno žurnaliziranje blagajniške knjige.

Za vsaki mesec se vzame po obsegu podjetja in izkušnji gotovo število od davkarje kolekovanih, zaporedno številkovanih primanotnih pol, ki jih moramo vlagati eno v drugo, kakor v knjigah, ker moremo dati na koncu leta vseh 12 vlog vezati, da imamo potem od vsakega leta vezano knjigo. V bistvu se deli žurnalizirana prima-

nota na dva dela, dolžniki na osebni račun in osebni račun na upnike (računi glavne knjige), kjer v teku meseca pod posameznimi računi, za katere smo si po izkušnji pustili več ali manj prostora, nekontantne vknjižbe obremenjujemo ali udobrujemo. Ob koncu meseca prenesemo še sklepne vknjižbe iz vseh pomožnih knjig na tozadevne račune v žurnalizirano primanoto, samo sklepne zneske žurnalizirane blagajniške knjige prenesemo zase na eno, zadnjo stran. Poprej si še pustimo na eni ali dveh straneh prostor za prenose, ki ne zadevajo računov stanja. Na ta način imamo žurnalizirano primanoto ob koncu meseca gotovo pred seboj in lahko kar prenašamo iz nje v glavno knjigo. Res imamo na ta način več postavk v glavni knjigi, kakor sicer, toda prihranili smo si delo posebnega žurnaliziranja primanote.

Izvoz in uvoz.

Avstrijski vagoni za izvoz naših domačih produktov. Ministrstvo železnice je odposlalo na Dunaj delegata, da prevzame 300 tovornih vagonov, ki smo jih dobili od Avstrije na posodo. Ti vagoni se bodo upotreabili za izvoz domačih produktov.

Naš izvoz v prvih devetih mesecih tega leta. V prvih devetih mesecih tega leta je bilo izvoženega iz naše države blaga v vrednosti 1.668,7808.729 dinar. v srebru

Narodno gospodarske zadeve. Trgovina.

Spremembe v uredbi za pobijanje draginje in brezvestne špekulacije. — Tretji odsek zakonodajnega odbora je na svoji seji 2. t. m. razpravljal o uredbi za pobijanje draginje. Glavne spremembe v dosedanjih uredbi so sledeče: Mesto dosedanjih nepriznivnih občinskih sodišč bo kompetentna v prvi instanci okrajna sodnija, v drugi pa okrožna sodnija. Dosedanji slučajji obsodb bodo podvrženi reviziji okrožnih sodnij.

Pooblaščenca trgovinske agencija v Bratislavi. Pod tem naslovom je osnovana z rešitvijo Ministrstva trgovine in industrije gori imenovana agencija za Českoslovaško. Njen namen je zblizati na polju trgovine in industrije Českoslovaško z Jugoslavijo.

Nova uprava beograjskega trgovsk. združenja. Dne 26. pretečenega meseca se je konstituirala uprava Trgovskega Združenja v Beogradu sledeče: predsednik dr. Kosta Riznić; podpredsednik Toma Radenković; člani uprave: Gjorgje Miletić, Milan O. Maksimović, Milan Todorović, Nikola Belović, Milovan Lazović, Mihajlo Lukarević, Jeremija Radojković, Aleksandar Zivković, Drag. Popović, Mijat Lukić.

Povišanje železniških in poštinih tarif v Avstriji. Val draginje se vzpenja na Dunaju vsak dan višje in vsak dan so na trgu druge višje cene, ki so že fantastične. Tudi železnica in pošte bodo zvišale svoje tarife, kar bo v večnem kroženju zopet odsevalo na cenah za predmete prve potrebe.

Vprašanje nemškega moratorija v angleškem kabinetu. 30. novembra t. l. je pretresal angleški kabinet vprašanje nemškega moratorija. Londonska City z zadoščenjem komentira moratorij; kar pa je razumljivo, ker je Angliji na finančno urejeni Nemčiji več ležeče, kot na njenem polomu.

Industrija.

Nova industrija lesenih škatljic v Vintgarju. Tvrdka Vintgar d. z o. z. je pričela pretekli mesec v velikem obsegu z izdelovanjem lesenih škatljic iz bukovca in smrekovega lesa za polnjenje raznih mazil, smole, kolomaza, kreme, kakor tudi za lekarniške potrebščine. Ta predmet se doslej ni izdeloval v naši državi, dasi je bilo dovolj primerne surovine na razpolago. Nova tovarna »Vintgar« v Gorah pri Bledu, je opremljena z najmodernejšimi stroji in ima poleg tega tudi moderno opremljeno tovarno za pohištvo in vrtno stole. Domače podjetje vsem interesentom najtopleje priporočamo.

Izdelovanje kisika v Rušah pri Mariboru. Tovarna za dušik v Rušah je pričela pretekli mesec z izdelovanjem

kisika, ki se potrebuje v raznih industrijah in lekarnah. Njene naprave za dostajanje, da krijejo popolno potrebo kisika v naši državi in razen tega še znaten del lahko eksportira. Podjetje namerava v kratkem tudi pričeti z izdelovanjem vodikovega superoksida, ki se rabi v kemičnih obratih, nakar vse interese opozarjamo.

Novo industrijsko podjetje »Vaga« d. d. v Zagrebu. V Zagrebu je osnovano novo industrijsko podjetje »Vaga« d. d., ki bo proizvajalo ter popravljalo in prodajalo tehtnice in uteži. Izdelovalo bo vsakovrstne tehtnice po sistemu in patentu Schember. Delniška glavica znaša 1.000.000 kron.

Denarstvo.

Kratka za dinarje in pare. Finančni minister je odredil, da je kot kratko za dinarsko vrednost rabiti označbo »Din« in pa »p« (brez pike) in jo je kot tako smatrati za obvezno službeno kratko.

Prijavljen avstrijskih aktiv. Po obliki avstrijskega zveznega ministrstva financ z dne 26. septembra 1921 je podaljšal rok za prijavljenje v Srbiji se nahajajočih aktiv avstrijskih državljanov do 31. decembra 1921.

Novčanice iz Amerike. Narodna banka je prejela iz Amerike sto milijonov novčanic po 10 dinarjev. Komisija za sprejem je konstatirala, da so novčanice zelo solidno izdelane.

Promet bankovcev naše državne Narodne banke SHS je znašal 22. novembra 4.516.020.650 dinarjev. V času od 15. do 22. novembra se je zmanjšal za 21 milijonov 391.985 dinarjev. Zmanjšala pa se je obremen kovinska podloga za 11 milijonov 902.874.06 na 415.009.804.34 din.

Povišanje glavnice Jadranske banke. Jadranska banka d. d. v Beogradu povišuje delniško glavico od 30 na 120 milijonov kron. V to svrhu izda banka 225 tisoč delnic po 400 K.

Sprememba imena. Narodna kreditna Banka d. d. v Sr. Karlovcih je spremenila svoje ime v Srpska banka d. d. v Sr. Karlovcih.

Likvidacija Zagrebačke industrijske banke d. d. Vprašanje likvidacije omenjene banke je definitivno rešeno na ta način, da prevzame Jadranska banka vsa aktiva in pasiva Zagrebačke industrijske banke.

Promet novčanic v Čehoslovaki. Gospodarski položaj se vrača v Čehoslovaki v normalen tir. Promet novčanic, ki se je povišal koncem oktobra radi mobilizacije za 1120 milijonov čehoslovakijskih kron, se je znižal za 811 milijonov kron. Tečaj češke krone, ki je padel na čistiški borzi na 5.10, se polagoma popravlja in je zopet dosegel 5.55.

Poljske novčanice, ki se vzamejo iz prometa. Poljska vlada bo vzela iz prometa novčanice po 1000 mark s sliko Kosziuskega z datumom 17. maja 1919, novčanice po 100 mark z datumom 15. februarja 1919 in novčanice po 500 mark z datumom 15. januarja 1919.

Opustitev hipotekarnih poslov. — Banka »Österreichische Zentralbodenkreditbank« bo opustila hipotekarne posle ter se bo ob udeležbi angleškega kapitala po zvišanju delniške glavice od 20 na 200 milijonov bavila s posli mobilne banke.

Carina.

Centralne carinske blagajne. S 1. januarjem leta 1922 se otvorijo v naši državi centralne carinske blagajne.

Uvozna carina na železo. Ministrstvo financ je sprejelo predlog naših železninarjev, da se v zaščito naše domače industrije zviša uvozna carina na železo in železne izdelke.

Davki.

Davki, ki se v Srbiji ne plačujejo. V Srbiji se do sedaj še ne plačujejo sledeči davki: davek na vino in kuhanje žganja, davek na poslovni promet, davek na vojne dobičke in razredarina. Novi zakonski predlog predvideva upe-

ljava najglavnejših od teh davkov tudi za Srbijo, dočim se v kratkem pričakuje popolno izjednačenje davkov.

Promet.

Sprejemanje in odpošiljanje tovornih pošilk v vozovnih nakladah, ki so namenjene za postaje vzhodno od postaje Marchegg je do nadaljnjega ustavljeno. Izvzeta so: živila, kurivo, razsvetljevalni material in želez. režijske pošiljke. Medpotne pošiljke se ustavi-jo in stavijo odpošiljateljem na razpolago. Reekspedicije za vzhod so v postaji Marchegg prepovedane. Spejemanje in odpošiljanje tovornih pošilk v vozovnih nakladah za vse kolodvore postaj Hamburg, Altona in Wilhelmsburg loko je ukinjeno. Izvzeto je selitveno blago. Opozarjamo vnovič, da je sprejemanje in odpošiljanje pošilk rezanega in gradbenega lesa za postajo Wien Ostbahnhof še nadalje ukinjeno. Vse pošiljke, ki so dospelo tja po 28. novembru 1921., kojih tovarni listi nimajo transportnih dovoljenj oziroma imajo neveljavna transportna dovoljenja, bode ravnateljstvo zveznih železnic Wien-Nordost prestavilo za oddajo v postajo Wien-Nordbahnhof, ako tudi ima prejemnik v postaji Wien Ostbahnhof ležišče. Vrhutega bode imenovano ravnateljstvo prestavljalne in vse druge stroške zaračunalo postajam, ki niso upoštevale te prepovedi.

»Dodatek« k telefonskemu imeniku za Slovenijo. Poštno in brzojavno ravnateljstvo v Ljubljani je izdalo zaradi mnogih sprememb v telefonskem obratu k »Imeniku telefonskih naročnikov in telefonskih uradov v Sloveniji« nov »Dodatek« ter ga oddaja interesentom po 2 dinarja za kos, toliko, da se krijejo nakladni stroški. V Ljubljani in Mariboru ga prodajata tamošnja glavna urada, dobi se pa tudi pri poštini uradih Celje in Ptuj. Interesenti iz drugih krajev naj naroče ta »Dodatek« pri gospodarskem uradu poštne in brzojavnega ravnateljstva v Ljubljani.

Izprememba okolišev poštne urade Marija Snežna in Apače. S 15. dec. 1921 se izločijo občina Drobtnici, Podgorje, Konjišče in Zigerce iz okoliša poštne urade Marija Snežna in se priključijo s 16. decembrom t. l. okolišu poštne urade Apače. — Hkrati se razširi selska dostava pri poštne uradi Apače na kraje Zigerce, Miethsdorf, Drobtnici, Aublik, Podgorje in Konjišče. Dostavljalo se bo v teh krajih vsak torek, četrtek in soboto.

Iz naših organizacij.

Pojasnila glede kalkulacije. Gremij trgovcev nasvetuje vsem trgovcem, osobito pa svojim članom, da zahtevajo vsi oni, od katerih bi želela občinska sodišča odnosno njih člani pojasnila glede kalkulacije, pismene naloge ter naj nanje pismeno odgovorjajo. Pripominja se pri tem, da po naredbi občinske sodišča nimajo pravice vpogleda v trgovske knjige in korespondenco. Gremij pozivlje vse interese, da tozadevne prestopke članov občinskih sodišč javijo naravnost »Zvezi trgovskih gremijev in zadrug v Ljubljani«.

Kolkovanje pismenih vlog. Zveza gremijev in zadrug poroča, da je ministrstvo financ odredilo, da morajo strokovne organizacije in javne korporacije, ki predlagajo državnim uradom vloge v zadevah posameznikov, vse take pritožbe, predloge in prošnje kolkovati. Strokovne organizacije so oproščene od kolkovanja taks za vloge in rešenje le, ako zadevajo te vloge splošne zadeve, ne pa interese posameznika. Opozarjamo interese, da v bodoče vse privatne vloge, ki jih potom svojih stanovskih organizacij, odnosno trgovskih zbornic pošiljajo državnim uradom, predpisano kolkujejo.

Oglašajte v »Trgovskem Listu«!

!! Božične okraske

vse vrste razglednice, papir, šolske in uradne potrebščine najceneje

IV. Bahovec, Ljubljana

Sv. Jakoba trg št. 7.

Razno.

Zaloga zlata v Ameriki. Po izvestju »Federal Reserve Bank« znaša zaloga zlata v Ameriki 9600 milijonov dolarjev. Združene države imajo 45% vsega zlata na svetu.

Protidraginjski izgredi na Dunaju. V četrtek pretečenega tedna so uprizorili delavci floridsdorfskih tovarn, katerim so se tekom popoldneva pridružili tudi delavci drugih tovarn, demonstracije proti vladajoči draginji. Zastopniki floridsdorfskih delavcev so v imenu delavstva zahtevali od vlade, da izpolni nastopne zahteve: 1. Nemudne odredbe, da se takoj in popolnoma izvede socialno-demokratski finančni načrt; 2. da se da promet z devizami in valutami pod kontrolo in stroge kazni proti špekulantom; 3. odprava davka na posestva; 4. uvedba provizoričnega davka na imovino; 5. naznačenje vseh denarnih zneskov, da se dvigne kronski kurz; 6. uvozna prepoved za luksuzno blago; 7. da se cena živil polagoma zniža, ne da bi se pri tem znižalo delavske plače, in da se uvede otroško zavarovanje; 8. da se najstrožje nastopa zoper verižnike in odedruhe. Med tem časom, ko so delavski zastupniki konferirali z finančnim ministrom dr. Gürtlerjem, kancelarjem dr. Schöbrom in predsednikom socialnodemokratske stranke Seitzem. So imeli na trgu razni govorniki zelo hujskajoče govore. Neodgovorni elementi so začeli nagovarjati množico k izgredom. Razjarjene tolpe so hotele naskočiti najprvo borzo, kar pa je vojaštvo preprečilo. Zato so se vrgli demonstrantje na trgovine, hotele, kavarne in bolj oblečene pasante. Kar se je dalo odnesti, je nahujskana množica odnesla, ali vsaj zmetala na cesto, drugo pa je razbila. Skoda se ceni na milijarde kron.

Obrtniški koledar za l. 1922 je v tisku in se bo razposlal tudi na vse naročnike »Trgovskega lista«. Vsebinsko je jako zanimiva za obrtnike in za trgovce. Priobčili jo bomo v prihodnji številki. Koledarček se bo razpošiljal po pošt-nem povzetju. Priporočamo ga vsem trgovcem in obrtnikom!

Tržna poročila.

Novo tržne cene v Mariboru. Mestni magistrat v Mariboru je izdal za 1. december nov cenik. Cene za meso so ostale neizpremenjene, prvovrstna govedina zadnji del 24, sprednji 22 K, telatina I. 20, II. 18 K, svinjina 32 K; neizpremenjene so ostale tudi cene drobovine. Preje prostemu svinjskemu salu se je zdaj določila cena na 80 K, dočim je še do 1. decembra veljalo 44 K. Novo je v tem ceniku: Črevna mast po 45 do 50 K, slanina je ostala po prejšnji ceni, tako tudi mast (94 K). Novo je tudi prodaja mesa drobnic: kostrunovo meso 16 do 20 K. Izdelki klobas so ostali pri zadnjih cenah. Konjsko meso I. 10 K, II. 6 K. Nov predal so dobile tudi kože: konjske 500 do 600 K komad, goveje 40, telečje 38, svinjske 15 za kg. Nova je tudi navedba izdelkov usnja: zgornje usnje 300 K, podplati 260 K za kg. Perutnina, divjačina, ribe, mleko in mlečni izdelki dosedanje cene. Podražil se je beli kruh kg na 18, črni na 15 K. Špecerijsko blago v splošnem še stare cene, le sladkor (kocke) zopet podražen na 60 K. Po zadnjih cenah je ostalo tudi žito in moka. Podražilo se je seno —

otava n. pr. že na 780 K, ovsena slama na 400 K. Zelenjavi so sicer določene cene, ampak ne drži se jih nihče.

Trgovina s poljskimi pridelki. Novi Sad: Dovozi pšenice so slabi. Cene se gibljejo med 1.350 in 1.360 K. Posebno veliko zanimanje vlada za koruzo, posebno za staro, katera se plačuje po 1.100 do 1.120 K. Nova koruza stane 1.040 do 1.060 K. Železniški promet je zelo slab in dovoljuje odpošiljanje poljskih pridelkov le v malih količinah. — Vinkovci: pšenica se prodaja po 1.350 do 1.360 K. Povpraševanje po novi koruzi je zelo živahno. Nova koruza stane 1.030 do 1.040 K. Tendence prijazna, dovozi slabi.

Produktna borza v Novem Sadu dne 20. novembra: pšenica: baška (79 kg 2%) 1380 (blago), banatska (77, 3%) 1350 (blago), sremška (79, 2%), zaključek 1360, srbska (75—76, 5—6%), 1320 (blago); ječmen: krmilni (61), smederevov ladja 960 (blago); oves: baški 840 (blago), banatski 800 (denar); koruza: baška stara 1150 (blago) 1100 (denar); banatska stara Bečkerek 1075 (denar) banatska stara Pančova 1050 (denar), baška nova zaključek 975, banatska nova december 950 (blago) zaključek 950; moka: št. 0 z vrečami ab Bačka 1880 (denar), ista ab Banat 1865 (blago); otrobi z vrečami: ab Novi Sad 640 (blago) 625 (denar), ab Beograd 625 (blago); fižol: beli novi 1150 (blago), beli stari 1020 (blago); svinjska mast: netto ab Bačka 6800 (blago) 6600 (denar) zaključek 6800, netto ab Banat zaključek 6700; suhe češplje ab Novi Sad 2250 (blago). Tendence čvrsta.

Izkaz posredovalnice slov. trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Sprejme se: 5 knjigovodij, 1 korespondent, 1 kontorist, 1 poslovodja, 2 potnika, 1 skladiščnik, 7 pomočnikov mešane str., 5 pomočnikov železninske stroke, 5 pomočnikov manufakturne stroke, 2 pomočnika špecerijske stroke, 1 pomočnik modne in galanterijske stroke, 14 kontoristinj, 3 blagajničarke, 15 prodajalk, 13 učencev in 1 učenka. Službe išče: 8 knjigovodij, 2 korespondenta, 8 kontoristov, 3 poslovodje, 3 potniki, 3 skladiščniki, 43 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki železninske stroke, 1 pomočnik manufakturne stroke, 6 pomočnikov špecerijske stroke, 2 pomočnika modne in galanterijske stroke, 39 kontoristinj, 5 blagajničark, 29 prodajalk, 9 učencev in 5 učenek. Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini. Gg. trgovce prosimo, da se pri nastavljanju trgovskega in drugega osobja vedno poslužujejo naše posredovalnice, ki bo skušala željam kar najnatančnejše ustreči.

Razširjajte Trgovski list!

Manufakturna trgovina

na drobno in debelo

J. KOSTEVC

Ljubljana, Sv. Petra c. 4

priporoča veliko zalogo manufakturnega blaga po znižanih cenah

preproge

srbske domače

ročne industrije

po ugodni ceni. V zalogi so še velikosti 45-45, 43/110, 64/136, 67/194, 102/158, 134/134, 136/204, 170/246, 210/274, 235/300, 272/304.

Preskrbuje nakup in prodajo vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut. — Vročuje kupone in izžrebane vrednostne papirje. — Preskrbuje nakazila in inkasso na vsa tu- in inozemska bančna tržišča. — Daje predjume (posojila) na vrednostne papirje.

OBRTNA BANKA

LJUBLJANA, Kongresni trg 4. - Telefon 250.

Eskomptuje in vnovčuje menice. — Sprejema denarne vloge na tekoči račun ali pa na čekovni promet — Hranil in oskrbuje vrednostne papirje, reviduje številke. — Dovoljuje vsakovrstne kredite.

Finansiranje obrtnih podjetij.

OFICIJELNI ŠPEDITERJI „LJUBLJANSKEGA VELIKEGA SEMNJA“

Ljubljana, Maribor, Beograd,
Zagreb, Rakek, Trst, Wien.
Raznovrstne spedicije.

BALKAN

d. d. za mednarodne Transporte.

Reekspedicije. - Preselitve s
pohištvenimi vozovi. - Zaccari-
nanja, carinska agentura.

I. Jugosl. tovarna za gumbé in kovinske predmete

d. z o. z.

Izdelki: Roženi in umetno roženi gumbi (znamka „Gala-
lith“), ustnjaki za smotke, svalčice, pipe in čibuke, gumbi
iz biserovine (Perlmutter) za perilo. Držaji za palice in
dežnike iz naravnega roga.

Telefon št. 5.

Bančni konto: Obrtna banka Ljubljana.

Slovenska Bistrica

Trgovci!

Najlepše božično darilo

Jugoslovanski Matici napravite s tem,
da kupujete edinole **Adria pečivni
prašek in vanilin sladkor** v
katere korist se prodaja.

Adria izdelki, Ljubljana.

Medić, Rakovc & Zankl, prej: A. Zankl sinovi.

Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana. D. z o. z. Skladišče: Novisad.

Brzjavni: Meraki, Ljubljana.

Telefon: 64.

English varnishes:

Angleški laki:

COPAL VARNISH.
Kopalov lak za znotraj.
FINE COPAL VARNISH.
Fini kopalov lak
za znotraj.
SUPERFINE COPAL
BODY VARNISH.
Lak za kočije, najfin.
PINE COPAL CAR-
RIAGE BODY VARNISH.
Lak za kočije, fini.
PALE FLATTING
VARNISH SPRF.
Brusilni fini prep. ak.
PALE FLATTING
VARNISH UNIVERSELE
Brusilni prepar. lak.
EXTERIOR COPAL
VARNISH FINE.
Fini zračni lak.
EXTERIOR COPAL
VARNISH SPRF.
Najfinejši zračni rap. lak
PALE SICCATIVE
FLUID
Sikatif, svetel.
DARK SICCATIVE
FLUID.
Sikatif, temen.
SPRF. WELLRIGHT
VARNISH.
Lak za kočijske sta
najfinejši.

Priznana najboljša in
zanesljiva kakovost:
barve za obleke, vse
vrste barv, suhe in olj-
nate, mavec (Gips),
mastenec (Federweiss),
strojno olje, karbolinej,
steklarski in mizarski
klej, pleskarski, slikar-
ski in mizarski čopiči,
kakor tudi drugi v to
stroko spadajoči
predmeti.

„MERAKL“.

Lak za pode.

„MERAKL“.

Linoleum lak za pode.

„MERAKL“.

Emajlni lak.

„MERAKL“.

Brunoline.

English varnishes:

Angleški laki:

JAPAN BLACK
VARNISH.
Lak za gvozdje, japan.
FINE JAPAN BLACK
VARNISH.
Fini črni japonski lak.
QUECK BLACK
VARNISH
Japan. lak s sikativom.
ISOLATING BLACK
VARNISH.
Izolirni lak.
LIQUID DRIERS PALE
Terebina svetla.
LIQUID DRIERS DEEP.
Terebina temna.
DAMAR VARNISH.
Damarov lak.
ENAMEL VARNISH
WHITE
Emajl bel.
ENAMEL VARNISH
BLUE, RED, GREEN.
Emajl moder, rdeč,
zelen.
FINE ENAMEL
VARNISH WHITE.
Emajl bel, izredno fini.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Lesna industrija
Bratje Tavčar

Centrala Maribor
Telefon št. 245.

Podružnica Vuzenica
Telefon št. 1.

Ponuja
vsakorstni rezani
in tesani les.

„MESNA“
(lastniki Bratje Tavčar)

Družba z o. z. za izvoz v inozem-
stvo mesa, mesnatih in maščobnih
proizvodov.

Maribor

Kopališka ulica šte. 11.
Interurban telefon št. 245.

Kupuje

po najvišjih dnevnih cenah pitane
(tovljene)
svinje, govedo itd.

I. C. MAYER
LJUBLJANA
Ustanovlj. 1834.

MANUFATURA

EN GROS

EN DETAIL

Trgovci in kmetijske zadruge pozor!

Umetna Kajnit 15%

gnojila: Kalijeva sol 22-20%
» » 40-42%

oddaja po najnižjih konkurenčnih cenah tvrdka

Anton Tonejc in drug, Maribor.

Hedžet & Koritnik — Ljubljana

Frančiškanska ulica 4

MANUFAKTURNA
blagovnica na debelo